

Miks on Eestimaal hea elada?, kutsus president oma Facebook'i kontol kaasmaalasi elu heade külgede üle arutama. Kui aga seesama küsimus Põlvamaal Rosmal asuva Johannese kooli saalis minu poole lennutati, jäin hetkeks vakka. Sest pärimiste keskel nagu "mida te hommikuti oma lapsele süüa annate?" või "missugust trenni president teeb" kõlas too piisavalt ootamatult ja tõsiselt. Nii ma alustasingi veidike kaugemalt. Õieti ühest võhivõõrast mehest, kes mind hiljuti selle teema üle taas juurdlema pani...

Too mees sõitis tasakesi vinta-vänta jalgrattal Mõisaküla poolt Abja-Paluoja. Ta kandis tundmatut mundrit ja rääkis võõrast keelt. Vilunult pidas ta Abja raamatupoe ukse taga kinni, sättis ratta seina äärde – ilma lukuta – ja astus hubasesse, värske trükivärvi järele lõhnavaesse kauplusesse. Mees uuris kaua peamiselt võõrkeelseid raamatuid ja tõstis kassa ette tasumiseks....üllatus-üllatus....minu kokaraamatu. Ent raha mehel ei olnud. Eurod tema riigis ei kehti ja pangakaardi oli ta seekord maha unustanud. Mees lõi silmad vabandavalt maha, ent naeratas siis ootamatult ja tegi müüjapreilile kavalasti silma. Visu labu!* hõikas ta ükselt poerahvale ning võttis suuna Mõisakülla tagasi.

Too mees pole abjakatele tegelikult sugugi võõras. Teda näeb siin üsna tihti rattaga tänavaid möötmas. Ta tuleb kümnekonna kilomeetri tagant ja munder tema seljas seletab ta seotust naaberriigi piiriteenistusega. Mis talle nõnda meeldib, et ta ikka ja taas tagasi tuleb? Mees on seletanud, et Abja-Paluoja oma ilusate vanade puithoonete ja kollaste tänavalaternatega on lihtsalt õdus ja soe. Talle meeldib pagarikotta sisse astuda, et värsket saiakest ja tassi kohvi nautida. Või hoopis Mulgi kõrtsis kosutav kodune lõuna süüa. Siis imetleb ta vargsi pikkades linastes mulgi kleitides ettekandjaneidusid, nende lahkete naeratust ja seda, et neil on tema jaoks aega. Mulgi kõrtsi koogid on alati nii imemaitsvad, päris talumunadest ja kohaliku meierei parimast kraamist tehtud, et mees ei lahku iialgi magusat maitsmata. Õieti on see päeva unenäoliselt mõnus osa, kuidas siis sellest loobuda?

Kui tarvis, teeb mees ka oma sisseostud Abjas ära. Siin on mitu toidupoodi, lilleäri ja lõputult palju praktilisi ja ilusaid kodu-ning aiaasju täis universaalkauplus. Mehele meeldib peatänaval jalutades panga-või postkontori aknast sisse kiigata ja sealset asjalikku askeldamist rahulikust kaugusest kaeda. Tal teevad meele rõõmsaks alatasa koolimaja ja rahvamaja vahet saalivad pillikastidega väiksed mulgid, kes kooriproovi, pillitundi või bändi tegema lippavad. Ka see pole läti mehele teadmata, et kohalik elektriinsener ka rahvamajas näitetruppi on juhtimas. Ta on korra ka etendusele sattunud, kuigi tõsi – aru ei saanud ta mitte tuhkagi...

Too mees sõtkub seda teed iga ilmaga. Sest see on üks imeilus tee, üle mäekeste ja ala

orgude, mööda iidse Sakala ürgoru sikisakilist põhja. Siin on kõige kõrgemad põlispuud. Ja kõige ilusamini haritud põllud.

Uudishimulikud lehmakarjad on iga ilmaga õues nagu temagi. Ka neile meeldib ühtmoodi nii kevadel, kui rohi karjamaadel tärkab kui ka siis, kui saab mõnusasti põlvini lumes seista, endal hang kõrvade taga.

See läti mees tõesti armastab Eestit, eriti aga seda väikest lõunapoolset Mulgimaa killukest. Nüüd olen ma selles üsna kindel. Sest tookord, kui tal raha raamatu jaoks polnud, tuli ta varsti kaardiga tagasi ja viis kokaraamatu oma Lätimaa koju ikkagi kaasa. Ilma armastuseta meie maa vastu poleks ta seda ju teinud.

Miks on Eestimaal hea elada? Just kõige selle pärast, millest teile ennist jutustasin. Mida too naaberriigi mees nii toredasti on ära tundnud. Ning sellepärast ka, et siin, kus on su juured, oled sa kõige tugevam, elujõulisem ja õnnelikum. Oska seda vaid hoomata ja ära tunda.

Palju õnne, kallid kodumaa! Elagu Eesti!

* Nägemiseni! (läti k).